

තෙමුණ රෙදි ඇඟ ඇලුණ හබුරු කොළ මලිපිටි ද
දෝර ගොස් හැම තැන ම වක්කලන් ඇලි හැදුණ
හැට්ට අත් කඳ කලව තෙත රෙද්ද ඇඟ එතුව
වහින වැහි තද හුළඟ නො පායන මුළු දවස

මළුව කෙස් තෙත බර්ව පිට දිගේ වැක්කෙරෙන
කාර් රෝදෙන් විරිස් ඇඟ පුරා මඩ ඉහෙන
ආයිමත් හිටි ගමන් තද කරන් එන සැණෙන
වහින වැහි වහින වැහි නො පායන මුළු දවස

ගෙදර ගොස් ඇඳපු දේ මොහොතකින් ඉවර කොට
තුවායෙන් ඇඟ පත ද පිහ දමා හිස කෙස් ද
අලුත් සරමක් ඇඳන් උණට උණු තේ වතුර
ඇඳෙහි ඉඳ උණුහුමට බොන්නෙ කොයි මොහොතෙදැයි
වැහි පොදෙහි පෙඟුණ සිත හිත හිතා ළඟ වේ ය

- (i) මෙම පද්‍ය පන්තියට පාදක වූ අද්දැකීම පැහැදිලි කරන්න.
- (ii) මෙම අද්දැකීම රසවත් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කවියා තෝරා ගත් අවස්ථා හා සිද්ධි කවරේදැයි විස්තර කරන්න.
- (iii) කවියා වැස්ස කෙරෙහි කුමන ආකල්පයක් දරන්නේදැයි පැහැදිලි කරන්න.
- (iv) මෙම පද්‍ය පන්තියේ සාර්ථකත්වය සඳහා කවියා යොදා ගත් භාෂාව ඉවහල් වී ඇති ආකාරය විමර්ශනයට ලක් කරන්න.
- (v) “කවියා යොදාගත් ආකෘතිය පද්‍ය පන්තියේ සාර්ථක බව සඳහා හේතු වී තිබේ ද?” විමසන්න.

(ලකුණු 25 යි.)

II කොටස

● පහත සඳහන් ගද්‍ය - පද්‍ය කොටස් දෙකෙන් එක කොටසකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

3. නන්ද කුමරු ද බුදුන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරවයෙන් ‘පාත්‍රය හැර ගත මැනව’යි නො කියා රජ ගෙන් වඩනා ගමන හෙයින් හිණි හිස කෙරෙහි දී හැරගන්නා සේකැ යි සිතුව. බුදුහු එතන දීත් පාත්‍රය හැර නොගත් සේක් හිණි පා මුල දී හැර ගන්නා සේක් වනැ යි සිතා යන කලට එතන දීත් හැර නො ගන්නා රඳනු කැමැති වත් අභිප්‍රායකින් ම නොව බුදුන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් පාත්‍රය හැර ගත මැනව යි කියා ගත නොහී මෙතන දී හැර ගන්නා සේක. මෙතන දී හැර ගන්නා සේක් වනැ යි සිතා ම නො සිතීන් ගියත් සිතීන් ම සසර ගමනින් නවත්නා හෙයින් යෙත් ම ය.

ඒ වෙලෙහි නන්ද කුමරුවන්ගේ දනවු කලණ නම් වූ කුමාරයන්ට සරණ නිල වූ මුල් නෑ කම කවරේ වුවත් රජ කම් හෙයින් බැඳුණියන් ළඟට මිනිස්සු ගොසින් බුදුහු පිය රජ්ජුරුවන්ගේ මාළිගාවට වැඩි ගමනේ මුඛදෑගෙන් වෙන් කොට නන්ද කුමරුන් වහන්සේ කැඳවා ගෙන වඩනා සේකැ යි කිවු ය. එ බස් අසමින් ඕ ද හිස සෝධමින් සිටි තැනැත්තෝ සෝධා නො නිමි හිස කේ නො බැඳ, වහා අවුත් ‘ගියත් සුළු ගෙයි, වහා එව’ යි කිවු ය. උන් කියා ලූ බස නන්ද කුමරුන් සිත දිවුල් ලාටු මුසු වයිනි තරව වැද ගන්නා සේ කරයේ ම වැද ගත. බුදුහුත් පාත්‍රය අතින් නොගෙන වෙහෙරට ගෙන ගොසින් නන්ද කුමරුනි, මහණ වවු දැ’යි වදාළ සේක.

බුදුන් වදාළ බස මඟුලෙන් හෙළා ලූ කප උගුළුවන්ට බැරියා සේ උගුළුවා ලන්ට බැරි හෙයින් ‘මහණ නො වෙමි’යි නො කියා ‘යහපත මහණ වෙමි’ කියා ගිවිස්සාහ.

- (i) මෙම ඡේදයෙහි ඇතුළත් උපමා දෙකක් උපුටා දක්වන්න. (ලකුණු 05 යි.)
- (ii) නන්ද කුමරු බුදුන් වහන්සේ පසුපස ගියේ කුමක් සඳහා ද? (ලකුණු 05 යි.)
- (iii) ‘ගියත් සුළු ගෙයි, වහා එව’යි ජනපද කලාභාණිය පැවසීමට හේතුව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 යි.)
- (iv) සද්ධර්මත්තාවලියේ කතුවරයා නාට්‍යාකාරයෙන් සිද්ධි නිරූපණය කර ඇති ආකාරය ඉහත ඡේදය ඇසුරෙන් විමසන්න. (ලකුණු 10 යි.)

(ලකුණු 25 යි.)

නැතහොත්

රිදියෙන් තනලා රත්රන් ඔබලා කැරලි කෙටුවයි	දැකැත්තේ
සුරතට රත්වත් රැලි නංවා ලා කදිමට දිලියෙයි	දැකැත්තේ
අඩියෙන් අඩියට තාල කියන්නට සබයෙන් අවසර	ලැබගත්තේ
සතරවරම් දෙවියන්ගේ බලයෙන් ගොයම් කපමු අපි	දැකැත්තේ
ඉරට ඉරක් නැත මෙහෙම ඉරක් නැත ඉරිදා පායන ඉර	වාගේ
සඳට සඳක් නැත මෙහෙම සඳක් නැත සඳුදා පායන සඳ	වාගේ
දියට දියක් නැත මෙහෙම දියක් නැත කැලණි ගඟේ දියවර	වාගේ
කෙතට කෙතක් නැත මෙහෙම කෙතක් නැත ගොයම් නෙළන මේ කෙත	වාගේ
ලස්සන හිමවතේ මා වී	පැසෙන්තේ
දුක් දෙන අලි ඇතුන් පන්නා	හරින්නේ
රැක්මෙන් දෙවියනේ වෙල බත්	බුදින්නේ
දුප්පත්කම නිසයි මම පැල්	රකින්නේ
කන්ද උඩින් එන කිකිළිය	ගෝමරියේ
නළල් වටින් එන දාඩිය මුතු	කැටියේ
අත පාමුදු පය පාමුදු	වයිරොඩියේ
මට පිටුපා ගෙට යනවද	සුරතලියේ
බඩගිනි වෙලා මා ගිය කල පුතුගෙ	ගෙට
මැනලා වී දෙකක් දුන්නයි	මල්ලකට
ගන්දෝ නොගන්දෝ කියලා සිතුණි	මට
මැනල ද පුතේ කිරි දුන්නේ මං	නුඹට
දොඩම් කපාලා ඇඹුල් තනාලා නාන්ඩ යන හැටි බලන්	කලු
සේලේ ඇඳලා නෙරිය කියාලා මිදුලේ සක්මන් කරයි	කලු
දහසක් දීලා වළලු තනාලා දැනේ අතලා බලයි	කලු
දුනුකේ මල සේ උළු ගෙයි ඇඳ පිට මළිඳ කෙළින සැටි බලන්	කලු

- (i) මෙම පද්‍ය මගින් නිරූපණය වන කෘෂිකර්මාන්තයේ අවස්ථා දෙකක් නිදසුන් දෙමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 යි.)
 - (ii) කවියා යොදා ගත් භාෂාවේ විශේෂතා දෙකක් නිදසුන් සහිත ව අගයන්න. (ලකුණු 05 යි.)
 - (iii) එදිනෙදා ජීවිතයේ කටුක අද්දැකීම් කවියා නිරූපණය කළ ආකාරය ඉහත කවිවලින් නිදසුන් දෙකක් සපයමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 යි.)
 - (iv) “ගැමියා සහ පරිසරය අතර පැවති බැඳීම මෙම පද්‍ය මගින් නිරූපණය වේ.” නිදසුන් ඔබගේ දක්වමින් විමසන්න. (ලකුණු 10 යි.)
- (ලකුණු 25 යි.)

III කොටස

මෙම කොටසෙන් ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
(පිළිතුර වචන 150ට නො අඩු විය යුතු ය.)

- 4. සංවේදී සිදුවීම් සියුම් ලෙස නිරූපණය කිරීමට, ඇත්ගාලේ දරු පෙම පද්‍ය පන්තියේ කතුවරයා දැක්වූ කුසලතාව නිදසුන් ඔබගේ අභිප්‍රායෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)
- 5. ජාතක කතා කතුවරයාගේ අවස්ථා නිරූපණ හැකියාව කුස ජාතකය ඇසුරෙන් නිදසුන් ඔබගේ අභිප්‍රායෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)
- 6. සුභාෂිතය කතුවරයා උපමා ඇසුරෙන් සදුපදේශ ලබා දීමට ගත් උත්සාහය නිදසුන් ඔබගේ අභිප්‍රායෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)
- 7. “සිරිසේන තම කලා හැකියාවන් පෝෂණය කර ගත්තේ අබ්ලිං මාමා ආදර්ශයට ගැනීමෙන් ය.” තුංමංභංදිය නවකතාව ඇසුරෙන් විමසන්න. (ලකුණු 15 යි.)

(ලකුණු 15 x 2 = 30 යි.)